

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Modesti Tavbengall Apologeticus Adversus Umbras Oratij Melliti

Hansiz, Marcus

Pragæ, 1723

Caput II. Origo Controversiæ præsentis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39569

alteri culquam relinquere. Quæ alia sunt hujus Viri partite magis explicanda, quæ occulta & admiranda, non est hujus loci referre, quo consilium fuit, nihil nisi manifesta, aut publicis certe testibus facile adstruenda producere. Referentur tum, cum ejus Vita ex instituto, quod ejus Socios facturos credo, adornabitur.

CAPUT II.

Origo Controversiæ præsentis.

SED ut ad rem propositam propius accedam; Scripserat Vir Religiosissimus in eo opusculo, quod supra memoravi, & ex quo nonnulla huc pertinentia scita deprompsi, etiam considerationes nonnullas ad eandem telam, quam erat orsus, videlicet ad vitæ deligendæ deliberationem spectantes, quorum prima est de Statu sæculari. Secunda de Statu Religioso, quam apte partitur in eam, quæ est de Religione, quæ stabilitatem loci profitetur, deinde in eam, quæ est de Ordinibus, qui domicilium mutare solent, ubi considerationem subjicit de Societate JESU.

In his considerationibus proponuntur commoda & incommoda singulorum statuum, quæ vulgo & passim occurrere aut proponi solent. v. g. Status secularis commoda sunt, major facilitas, remedium fragilitatis, proinde minus periculum salutis, labores assidui, qui tentationes impediunt, cum vita religiosa videatur esse otiosa: Aliaque ejusmodi: Incommoda contra sunt, plura in vita seculari pericula, & pauciora remedia, multæ curæ & sollicitudines, aliaque salutis impedimenta.

Pari fere methodo pergit in aliis, proponendo videlicet commoda & incommoda. Scopulus, in quo Scriptor Apologeticus adhæsit, sunt imprimis ea, quæ Author producit de statibus stabilitatem loci professis, uti sunt Be-

medicini, &c. Quo loco, postquam complura enumerasset commoda, uti est antiquitas & celebritas Ordinis; non tantus rigor in mortificationibus; occasio DEO serviendi sine cura victus, & vestitus; plus temporis ad opera pietatis, citra fatigationem ex studijs; laus DEI per chorum quotidianum; spes exercendi Zelum in Parochijs; vita simillima vitæ Christi & Apostolorum; Occasio multorum bonorum in Prælatura; Commoda stabilitatis loci absque incommodis itinerum, desertionis amicorum, periculi valetudinis ex mutatione auræ; opportunitas edendis libris, &c. Postquam, inquam, hæc commoda à me libata enumerasset, transit more suo ad enumeranda incommoda: Hic Rhodus, hic saltus, hic fæda illa acroceraunia, in quibus virtus, prudentia, sobrietas, sanitas Authoris naufragium, si Apologistæ credimus, fato miserrimo fecerint. Hic *venenum mortiferum*, hic *vertigo propudiosa*, hic *insana dicacitas* hic *Pasquius & Morforius*, hic *delirationes*, hic *atrox ignorantia*, hic *vertiginosus pseudoasce-tice abortus*, hic *religionum ceterarum omnium contemptus*, hic *scandalosa*, *injuriosa*, *impudentissima probra in suos maximos benefactores*, hic *tonitrua*, hic *fulmina*, hic *monstruosus vertiginosus capitis partus*, *publicè Carnificis manu comburendus*. Hæc totidem iterum atque iterum, atque identidem repetitis, ingestis, coacervatis, alio atque alio torno fabrefactis, variatisque verbis Apologistes.

Expectas procul dubio Lector grande atque immane piaculum, atque tale, quod nec negari, nec excusari, nec rogo decretorio subduci ullo pacto possit. Expectas quid in tanta nominum bellulorum procella mihi animi, aut frontis; quid in tam prædamnato, luce atque orbe palam; sacrilegio, in tam manifesto flagitio mihi supersit audentiæ. Tam horribilis aggressionis impetus quem non dejiciat? ruentibus in adversantem tam enormibus tam exaggeratis conviciorum plaustris.